

Forfatter: Gierlew, Andreas Christian

Titel: BREV TIL: von Irgens-Bergh, Mathias Friis FRA: Gierlew, Andreas Christian (1826-11-21)

Citation: Gierlew, Andreas Christian: "BREV TIL: von Irgens-Bergh, Mathias Friis FRA: Gierlew, Andreas Christian (1826-11-21)", i *Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen*, Gyldendalske Boghandel, s. 144. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990951-000-shoot-L0019909510000081.pdf> (tilgået 30. juni 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kjøbenhavn den 21de November 1826.

— — Jeg sender Dem Baggesens Necrologie af min Ven Prof. P. E. Müller, hvortil jeg har givet ham nogle Bidrag; maaske kan De have den Godhed at meddele Böttiger heraf, hvad De og han ansee for brugeligt til hans Forsæt at skrive noget om Baggesen, som denne lærde s. 145 Pedant og Mag. Rosiflengius ellers aldrig, ifølge sin hele Aandsretning, har eller vil kunne bedømme rigtigt.

— — Det vigtigste Nyt, vi have her, er Handelstractaten med Sverig og Norge, som Kjunker Zeuthen bragte sor nogle Dage siden fra Stokholm, hvor den skal ratifieeres den 2den n. M., og som er grundet paa de meest liberale og fuldkomne Reciprocitets Grundsætninger og sikkerlig vil have de meest velgjørende Følger sor vor, især Jyllands Handel og Udførsel til Norge fornemlig. Dog herom har man vel officielt underrettet Dem. De veed maaskee, at Præsten Grundtvig for en Tid siden paa den meest voldsomme, inhumane, intolerante og uchristelige Maade i en 24 sPjece, der kan læses i alle Kroge, angreb den unge Pros. Clausen for at have i et lærd Værk — paa 600 Sider — om Catholicisme og Protestantisme, ytret Meninger, som Zeloten og Hyperorthodoxen Grundtvig ansaae for kjetterske og mod den Augsb. Confession, paastod, at Clausen burde miste sit Embed osv., saa at denne efter Skrivefrihedens Anordning maatte indstevne Gr. for Retten. Et Raad Ørsted, som Gen. Procureur, skrev nu i sit Jurid. Maanedsskrift en ypperlig Afhandling til Forklaring over den Ed, Præsterne aflagde paa de symbol. Bøger og den Augsb. Confession, i en ægte christelig religiøs Aand og ansørte deriblandt „Treenigheds-Læren“ som et Udtryk, der ei fandtes i N. T. selv, men først var opstaaet i 4de Aarh. p. Chr., som et Exempel paa, at en Præst, om han ei ganske kunde antage denne Lære efter Udtrykkene i den Augsb. Confession, dog alligevel med god Samvittighed kan aflægge Eden, der kun bandt ham til den deri indeholdte doctrina coelestis og altsaa ingenlunde bandt ham til Confessionens enkelte Udtryk, naar samme ei fandtes i Christi eller Apostlenes Lære. Herpaa svarede nu Gr. i en hoist jesuitisk Pjece, hvori han paa den underfundigste Maade sammenmængede Kongelov og Augsb. Confession som Virkning og Aarsag, som saaledes forbundne, at den s. 146 første ene stod ved den sidste, og derfor Kongens Forpligtelse til at overholde denne i hver Punct og efter hele Chr. V.s Lovbogs Strenghed, og en Consort gik endnu videre og negter, at Ørsted er en Christen. Dette allarmede, som man siger, Hds. Atas, især, Gud veed, hvo der vakte hendes Opmærksomhed derpaa, og Ø. var nærvæd at miste sine vigtige Embeder, og efterat i Statsraadet Malling og Schimmelmänn og vel ogsaa Kaas, men især begge de første paa det varmeste havde talt denne udmærkede Mands Sag, endtes det med et Løste i Hs. Maj.s allerhøistegne Aand (sic), ei at synde mere og et hemmeligt Rescript i den Anledning. Imidlertid gjorde Sagen, saa hemmelig den end troedes drevet, stor Opsigt, og jeg behøver vel ci at sige, sor hvem den offentlige Mening høit og stærkt erklærede sig. Imidlertid saldt Hosog Stats-Rettens Dom, der mortificerede alle Gr.s Udtryk mod Pros. Clausen, dømte ham til 100 Rdl. Mulct og Processens Omkostninger (om han appellerer, er uvist), og strax derefter udkom Enden as Ø.s Afhandling, der desværre seer ud næsten som en Slags undskyldende Forklaring sor ei at sige recantatio. See det hører til Tidernes Tegn, ere de gode? Sat sapienti. — —

L. Daae, Breve fra Dansk og Norske.